

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ВНЗ «Національна академія управління»

проф.

Сергій ЄРОХІН

«19» січня 2024 року

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
докторської дисертації**

Верстяка Андрія Васильовича

**на тему: «Стратегічні пріоритети регулювання еколого-економічного
зростання в умовах інноватизації економіки»**

**за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним
господарством**

1. Актуальність теми дослідження. Важливою передумовою сталого розвитку національної економіки є її інтеграція у світовий простір, що насамперед пов'язано з важливим етапом європейської інтеграції України щодо підписання Угоди про асоціацію з ЄС 2014 року, яка має забезпечити гармонізацію національних еколого-економічних систем за умови обґрунтованого державного регулювання. Наголосимо, що основою моделі європейської інтеграції є процес конвергенції, а економічне зростання, яке є основою цього процесу, супроводжується негативним впливом на довкілля. З цього випливає, що Угода про асоціацію, одна з частин якої присвячена еколого-економічним аспектам, є основним фундаментальним інструментом не тільки соціально-економічної конвергенції України та ЄС, але й потужним стимулом реформування національної еколого-економічної політики на європейських засадах і забезпечення її інтегрованого характеру.

Попри численні еколого-економічні ініціативи, метою яких є перехід до ефективної синергії між економічним зростанням і захистом довкілля, міжнародна увага сьогодні зосереджена на актуалізації зусиль трансформації глобальної нестійкої економічної моделі у напрямку, що відповідає цілям сталого розвитку. Водночас зазначена стійкість суттєво порушена повномасштабним неспровокованим військовим вторгненням Росії в Україну. Відповідно, еколого-економічна модернізація та післявоєнне відновлення України в контексті її інтеграції в ЄС набувають особливої складності, оскільки передбачають глибокі інституціональні трансформації в різних сферах, що першочергово пов'язано із процесом, який спрямований на досягнення відповідності європейському нормативно-правовому забезпеченню, стандартам і

вимогам щодо охорони довкілля, енергоефективності та сталого розвитку. У цьому контексті постає потреба адаптації відповідних інституціональних середовищ, що має забезпечити збалансований підхід до економічного зростання, екологічної відповідальності та соціального розвитку.

Попри здійсненні дослідження проблем еколого-економічного розвитку спостерігається дефіцит цілісних і логічно обґрунтованих концепцій забезпечення еколого-економічного зростання України в контексті євроінтеграції, що актуалізує потребу в подальших дослідженнях і напрацюваннях, щоб сприяти систематизації вітчизняного наукового доробку у сфері збалансованого еколого-економічного зростання з урахуванням інноваційних закордонних практик регулювання еколого-економічного зростання. Зазначений підхід важливий для заповнення прогалин наукового розуміння взаємозв'язку між економічним розвитком і збереженням довкілля, особливо в умовах активізації євроінтеграційних процесів в Україні.

2. Зв'язок теми дослідження з планами науково-дослідних робіт.

Дисертаційна робота є частиною науково-дослідних робіт, що виконувалася відповідно до теми Національної академії управління «Інноваційно-інвестиційні чинники сталого соціально-економічного розвитку» (державний реєстраційний номер 0116U003934), де автором обґрунтовано стратегічні пріоритети підвищення ефективності регулювання еколого-економічного зростання, спрямованих на забезпечення інноватизації економіки та визначено відповідні фінансові й інноваційно-інвестиційні механізми, що є важливим інструментом для досягнення сталого еколого-економічного зростання України в умовах глобальних викликів та повномасштабної війни РФ в Україні.

3. Особистий внесок здобувача в одержанні наукових результатів.

Дисертація є одноосібно виконаною науковою роботою. Теоретичні узагальнення, основні положення, висновки, пропозиції й інші наукові результати, які виносяться на захист, отримані автором самостійно. Особистий внесок автора у роботи опубліковані у співавторстві, наведено у списку опублікованих праць. У дисертації використані лише ті ідеї та положення, що є результатом власних досліджень автора.

У роботі застосовано сучасні методи: *абстрагування* — для систематизації термінологічного та реляційного дискурсу ініціатив еколого-економічного зростання; *аналізу й синтезу* — для обґрунтування актуалізації вчення еколого-економічного зростання в умовах євроінтеграційного курсу України; *індукції та дедуції* — для визначення пріоритетних напрямків інтеграційної політики національної еколого-економічної системи; *класифікації й систематизації* — для класифікації складових еколого-економічного зростання, систематизації форм й методів оцінки збитків від війни, інноваційних інструментів і заходів еколого-економічної політики, механізмів регулювання еколого-економічного зростання, типізації інституційних складових; *економіко-статистичного аналізу* — для емпіричного аналізу інструментів еколого-економічної політики, системного аналізу конвергентного розвитку в контексті євроінтеграції; *економіко-математичного аналізу* — для аналізу еколого-економічного розвитку України; *моделювання* — для побудови моделей еколого-економічної

конвергенції; *порівняння й аналогії* — для порівняння нормативно-правового забезпечення еколого-економічного зростання, визначення ролі екологічної політики країн; *графічний* — для візуального представлення деяких результатів дослідження.

4. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків, рекомендацій, які захищаються. Інформаційною базою дослідження стали статистичні дані Державної служби статистики України, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, статистичних платформ ОЕСР та ЄС, платформ Worlddatabank, Numbeo, IEAdataservices, Ecologicalfootprint, OpenBudget, результати напрацювань українських і закордонних науковців з обраної тематики, а також експертні матеріали, зокрема, з мережі «Інтернет».

5. Основні результати дослідження, ступінь їх наукової новизни та значущості, полягає в наступному:

уперше:

– введено в науковий обіг дефініцію «еколого-економічне зростання», що дозволяє повно і вичерпно обґрунтувати методологічні аспекти дослідження, окреслити смисловий зміст еколого-економічного зростання, яке досягається шляхом побудови та реалізації ефективної еколого-економічної політики, збалансованого використання природного капіталу, імплементації заходів щодо зменшення забруднення, а також створення передумов для покращення загального соціального добробуту, збереження довкілля та біорізноманіття, що врешті дозволить досягнути еколого-економічної рівноваги. Це надало можливість одержати науково обґрунтовану оцінку еколого-економічному зростанню, що забезпечує вирішення економічних й екологічних проблем, а також створення нових джерел зростання шляхом: стимулювання ефективного використання ресурсів і природних активів (підвищення ефективності їхнього використання, зменшення кількості викидів шкідливих речовин і споживання енергії та забезпечення найбільш ефективного використання наявних ресурсів); впровадження інновацій, які можуть стимулюватися політикою й механізмами, що забезпечують способи використання нових шляхів розв’язання екологічних проблем; створення нових ринків завдяки стимулюванню попиту на «зелені» технології, товари й послуги тощо;

– запропоновано алгоритм емпіричного аналізу дивергентно-конвергентного еколого-економічного розвитку України та країн ЄС, який передбачає виявлення комплексу еколого-економічних показників, кластерів країн ЄС та України задля отримання адекватних емпіричних оцінок, безпосередню оцінку не тільки процесу зближення, а й інших патернів еколого-економічного розвитку. Це дозволило виявити пріоритетні чинники: суть першого полягає в тому, що країни з високим рівнем доходу стають більш схожими одна на одну економічно, що може бути викликано схожими ринковими умовами, технологічними інноваціями або поширенням передового досвіду; другий – передбачає, що країни з меншим рівнем доходу або економічного розвитку будуть намагатися наздогнати країни з вищим рівнем і наблизитися до їхніх економічних показників. Це може відбуватися шляхом імплементації відповідних реформ, залучення іноземних інвестицій, трансферу

технологій або інших механізмів, що сприяють економічному зростанню. З одного боку, такий аналіз стає основою для прийняття політичних рішень, розробки стратегій сталого розвитку й формування екологічно орієнтованих бізнес-практик. З другого – дозволяє краще розуміти взаємодію між екологічними й економічними чинниками, виявляти потенціал для сталого розвитку й ухвалювати обґрунтовані рішення для забезпечення еколого-економічної гармонії;

– запропоновано розглядати еколого-економічну гармонізацію як метод конвергенції національних економік, що дозволяє розглядати гармонізацію еколого-економічних систем між Україною та ЄС як стимул зростання «зеленої» економіки. У цьому контексті конвергенція політик через механізм гармонізації веде до спільного розуміння й впровадження принципів сталого розвитку, охорони навколишнього середовища та збереження природних ресурсів. Відповідно Україна впроваджує європейські стандарти, зокрема, у сфері екологічної оцінки, управління відходами, контролю якості повітря й промислового забруднення, охорони природи та біобезпеки, що сприятиме забезпеченню високих екологічних стандартів і покращенню якості довкілля;

– запропоновано Концепцію стратегії післявоєнної кліматичної відбудови/модернізації України, яку засновано на теоретичному і практичному втіленні положень сталого розвитку, базується на створенні кліматичних лабораторій, які відіграють важливу роль у формуванні екосистеми, що об'єднує різноманітні організації, університети, підприємства, стартапи й громадські ініціативи для спільної розробки і впровадження кліматичних інновацій. Це дозволяє, з одного боку, об'єднати ресурси й експертні знання для досягнення спільних післявоєнних цілей, а використання методології PRIA (Prospective Rapid Impact Assessment) для оцінки дій допомагає виявити найважливіші кроки для досягнення зазначених цілей. З другого боку, такий підхід дозволяє системно оцінити можливі синергії, відшукати компроміси й визначити ризики, пов'язані із взаємодією різних заходів для досягнення спільних післявоєнних цілей та сприятиме ефективному розвитку національної економіки на інноваційних засадах;

удосконалено:

– критерії класифікації механізмів державного регулювання, що надало змогу розвинути методологічні засади регулювання еколого-економічного зростання в національній економіці на засадах сталості, розкрити їхню видову різноманітність та систематизувати форми регулювання еколого-економічного зростання, які включають державу, громадянське суспільство та бізнес (саморегулювання). При цьому на рівні держави реалізуються зазначені механізми через жорсткі (нормативно-правове забезпечення, податки та збори) та м'які (субсидії, пільги, інформаційні та гібридні) інструменти, громадянське суспільство — через моніторинг, посередництво й партнерство, а бізнес — через корпоративну соціальну відповідальність, екологічні стандарти й аудит, а також співпрацю із стейкхолдерами. Відповідно, зазначені елементи утворюють триєдину концепцію, яка формує спільні механізми регулювання, а саме: публічний екологічний аудит, публічно-приватне та соціальне партнерство;

– понятійний апарат досліджуваної проблематики, що стосується визначення поняття «інституціональне середовище», яке на відміну від усталених наукових підходів сформовано теоретичну основу інституціонального середовища еколого-економічного зростання, яке відображає систему інституцій (адміністративних, регулятивних, нормативних, екологічних, економічних, культурно-когнітивних, освітніх і політичних) під призмою двох моделей секторально-галузевої та просторово-територіальної. Для кожного елементу системи визначено структуру, поведінку та взаємодію різноманітних регульованих і регульованих суб'єктів, а також їхнє функціонування й розвиток на різних рівнях зазначених моделей, що надало змогу сформулювати авторське бачення інституціональних змін, яке полягає у виділенні трьох фаз: активізації, конкретизації й утвердження. Кожна фаза відображає поетапний процес зміни інституціонального середовища еколого-економічного зростання;

– концептуальні підходи щодо сутності процесу конвергенції, що надало можливість більш глибоко зрозуміти цей процес та теоретично його обґрунтувати з урахуванням екологічної складової, оскільки сучасні підходи, що ґрунтуються на екологічній кривій С. Кузнеця мають обмеження у розробці відповідних еколого-економічних політик. На відміну від чинних підходів, які висвітлюють тільки використання ресурсів і негативний вплив на довкілля, еколого-економічна конвергенція передбачає прийняття та впровадження нормативно-правового забезпечення, стимулювання розвитку «зелених» ринків, інвестицій, інновацій, діджиталізацію та інші заходи, спрямовані на збалансоване зростання економіки й збереження природних ресурсів. А механізмами еколого-економічної конвергенції стають гармонізація, нав'язування, дифузія й регуляторна конкуренція;

– теоретичні засади концепту щодо типів інновацій у системі розвитку національної економіки, підвищення її конкурентоспроможності та у регулюванні економічного зростання. Це надало змогу поняття екоінновацій, «зелених» інновацій та інновацій еколого-економічного зростання розглядати як тотожні. Крім того, даний підхід дозволяє більш структуровано та послідовно представити процеси утворення екологічних інновацій, що поєднує ключові групи суб'єктів і чинники, які сприяють утворенню інновацій еколого-економічного зростання: академічні, науково-дослідні інститути, університети й аналітичні центри є джерелами експертного знання, досліджень та аналізу у сфері екології й інновацій; підприємці та стартапи перетворюють ідеї і знання, здобуті в академічних і дослідницьких установах, на конкретні інноваційні продукти й послуги; бізнес-інкубатори надають підтримку у вигляді експертного супроводу, фінансування, коучингу й доступу до ресурсів, а венчурний капітал й обмін інтелектуальною власністю допомагають знизити фінансові ризики інноваційних проєктів для інвесторів. Три блоки (розвиток знань, бізнес інкубатори та зменшення інвестиційного ризику) взаємодіють, створюючи ефективну екосистему для розробки, впровадження й масштабування «зелених» інновацій;

– методологічну базу визначення шкоди та обсягу, форм і методів оцінювання збитків, завданих збройною агресією Російської Федерації, через обґрунтування еколого-економічних збитків та потреб на відновлення України. Даний підхід дозволяє більш структуровано та послідовно представити форми й методи оцінювання екологічних збитків від війни, серед яких: нормативно-правова база України щодо фіксації та оцінки завданих збитків, міжнародні ініціативи групи Світового банку, Європейської комісії та ООН, запровадження міжнародного реєстру збитків, а також незалежні оцінки аналітичних центрів і фондів. Незважаючи на те, що результати цих оцінок різняться, вони є корисними для розроблення стратегій післявоєнного відновлення, а також дозволяють краще зрозуміти вплив воєнних дій на довкілля та сприяють виробленню заходів для запобігання таким катастрофам у майбутньому. На цій основі запропоновано авторське бачення дефініції «еколого-економічні збитки від війни» як сукупність негативних наслідків, що об'єднують екологічні збитки та їхній вплив на економічне зростання внаслідок воєнних дій і охоплюють забруднення довкілля, втрату біорізноманіття, руйнування природних ресурсів та інфраструктури, що призводить до збільшення економічних витрат на відновлення.

– концептуальні підходи до дослідження фінансових й інноваційно-інвестиційних механізмів, що є важливим інструментом для досягнення сталого еколого-економічного зростання України в умовах глобальних викликів та повномасштабної війни РФ в Україні. Це надало змогу стверджувати, що використання різноманітних «класичних» і «зелених» фінансових інструментів, які спрямовані на підтримку сталого розвитку, зменшення впливу на довкілля та реалізацію проєктів, спрямованих на збереження ресурсів, має великий потенціал для забезпечення стійкої та ефективної економічної системи. Високий інтерес міжнародних інвесторів до «зелених» ініціатив України відкриває нові можливості для прискорення відновлення країни та збалансованого розвитку. Розширення «зелених» інвестиційних проєктів у різних сферах, таких, як: енергоефективність, відновлювана енергія, інфраструктурна модернізація тощо, матиме позитивні ефекти. Такий підхід лише стимулює не лише економічне зростання, але й сприятиме зростанню внутрішнього попиту на «зелені» рішення, стимулює розвиток «зелених» технологій і покращує загальний стан довкілля. Водночас це може сприяти підвищенню конкурентоспроможності України на міжнародному рівні, залученню нових інвесторів і розширенню можливостей для інноваційного розвитку. Отож розвиток «зеленого» фінансування в Україні є необхідним і перспективним напрямком для післявоєнної еколого-економічної відбудови, який сприятиме збалансованому та сталому розвитку країни;

одержали подальший розвиток:

– обґрунтування необхідності забезпечення ефективної інтеграційної взаємодії між екологічною політикою ЄС та пріоритетними напрямками економічного зростання в Україні як основи піднесення національної економіки на інноваційних засадах, що надало змогу дослідити особливості ключових аспектів, зобов'язань, форм прояву і основних наслідків для еколого-економічної

системи України Угоди про асоціації та Європейського «зеленого» курсу. Такий підхід можна розглядати у якості наукової аргументації того, що Угода про асоціацію між Україною та ЄС ставить перед Україною завдання реалізувати необхідні реформи та узгодити своє законодавство з нормами ЄС, що стосуються екологічних стандартів, енергоефективності, управління відходами, інших аспектів екологічного захисту та дозволило виділити відповідні пріоритетні напрямки інтеграційної політики еколого-економічної системи України, а також механізми покращення імплементації Угоди про асоціацію. Відповідно, реалізація такої державної еколого-економічної політики сприятиме розвитку національної економіки на інноваційних засадах, сталому розвитку України та її інтеграції в ЄС з європейськими стандартами;

– обґрунтування впливу європейської інтеграції та глобалізації на національні еколого-економічні системи. Це надало можливість сформулювати методологічні підходи до наукового розуміння конвергенції через призму інституціональних перетворень, національних політик, запропонувати типологію механізмів конвергенції національних еколого-економічних політик, а також виокремити пріоритетні напрями інтеграційної еколого-економічної політики України для досягнення цілей сталого розвитку та збереження довкілля. У цьому контексті до наукового вжитку додано твердження того, що конвергенція національних еколого-економічних політик означає процес зближення й узгодження на рівні різних країн їхніх нормативно-правових актів, норм, стандартів і стратегій у сфері екології та економіки, а також зобов'язання їх виконувати. Цей процес спрямований на досягнення спільних цілей у сфері сталого та інноваційного розвитку, збереження навколишнього середовища та просування економічного добробуту;

– науково-прикладні засади до обґрунтування нормативно-правового забезпечення еколого-економічного зростання, головна особливість якого полягає у врахуванні обох складових у створенні норм і стандартів, тобто розробляючи закони, нормативні акти і стратегії, враховуються як вплив на навколишнє середовище, так і економічні аспекти в комплексній системі. Це означає, що в економічних нормативно-правових актах повинні враховувати екологічні обмеження та вимоги, а в екологічних нормативно-правових актах — економічні вимоги та можливості. На цій основі сформовано функціональну модель нормативно-правового забезпечення еколого-економічного зростання, яка складається з трьох блоків: регулювання, екологічної оцінки й економічного стимулювання. Відповідно, держава завдяки регулювальним нормативно-правовим механізмам встановлює обов'язкові норми та стандарти для регулювання забруднювальною діяльністю, а отже, цей підхід гарантує дотримання встановлених обмежень і забезпечення відповідальності. Екологічна оцінка передбачає систематичний аналіз можливих екологічних наслідків економічної діяльності, а економічні стимули заохочують підприємства до використання інновацій, екологічно чистих технологій та практик через фінансові ініціативи;

– наукові положення концептуалізації теоретичних аспектів еколого-економічного зростання, що уточнює визначення поняття «еколого-економічна

конвергенція», яке на відміну від існуючих підходів трактується як процес збільшення однорідності еколого-економічних систем (зокрема, законодавства, політик, стратегій і механізмів) держав, регіонів і місцевих органів влади, метою якого є досягнення еколого-економічного зростання, що полягає в досягненні балансу між економічним зростанням, інноваційним розвитком і збереженням довкілля. Це надало можливість запропонувати методологічний інструментарій оцінки еколого-економічної конвергенції, який, окрім класичних моделей бета-, сигма-, гамма- та дельта-конвергенції, передбачає використання методу висхідної конвергенції, що ґрунтується на розробці необхідних стратегій, механізмів, політик, ефективного управління, інвестиціях у людський капітал та інфраструктуру, а також створення сприятливих умов для підприємництва й інновацій;

– виявлення та розкриття констеляції національного еколого-економічного зростання у глобальних вимірах, на відміну від існуючих підходів, дозволило здійснити аналіз еколого-економічного розвитку України за методологію Організації економічного співробітництва та розвитку, оглядів результативності екологічної діяльності, який продемонстрував, що країна стикається з викликами, пов'язаними з екологічними наслідками війни, низьким рівнем добробуту та ефективності використання енергетичних ресурсів. Це надало можливість обґрунтувати необхідність залучення інвестицій у відновлювані джерела енергії, покращити якість життя населення та розвивати економіку замкненого циклу, а також забезпечити ефективне використання ресурсів та проводити природоохоронні заходи з врахуванням публічних даних і екологічних зобов'язань України та досягнення сталого розвитку.

6. Практичне значення роботи полягає в тому, що теоретико-методичні результати виконаного дослідження можуть бути використані для обґрунтування стратегічних пріоритетів національного еколого-економічного розвитку в умовах інноваційних змін в економіці.

Найважливіші теоретичні розробки та практичні результати дисертаційної роботи знайшли застосування в роботі органами державної влади, установами та організаціями, що підтверджено відповідними довідками про впровадження в діяльність:

- Міністерства енергетики України – в частині реалізації Європейського Зеленого Курсу в Україні при імплементації енергетичних стратегій, екоінновацій, підвищення енергетичної ефективності і розвитку прозорих енергетичних ринків. Впровадження наукових висновків та пропозицій у діяльність Міністерства відкрило нові інноваційні перспективи для підвищення енергетичної безпеки, конкурентоспроможності та ефективної реалізації енергетичних реформ, а також спільне зусилля України та ЄС спрямовані на досягнення сталого економічного розвитку та відповідь на виклики сучасності (довідка від 08.12.2023 р. № 1.6-5.1-25085);

- відділу з питань міжнародних зв'язків та транскордонного співробітництва Чернівецької обласної ради – в процесі реалізації регіональної програми розвитку міжнародного співробітництва Чернівецької області на 2021-2023 роки, а саме при здійсненні ідентифікації кластерів країн ЄС та України з метою

отримання об'єктивних емпіричних оцінок та визначенні потенціалу європейського співробітництва, проведенні оцінки процесу транскордонного зближення, а також виявленні інших паттернів, що впливають на еколого-економічне зростання в області, розширенні партнерських відносин та залучення міжнародних ресурсів для підтримки регіонального розвитку (довідка від 11.12.2023 р. № 01-12/23-999);

- департаменту соціально-економічного розвитку та стратегічного планування Чернівецької міської ради. Зокрема, використано результати щодо систематизації комплексних проблеми розвитку еколого-економічної системи міста, що дозволило обґрунтувати необхідність інноваційного системного підходу до її регулювання. Впровадження такої концепції системного підходу забезпечило ефективну інноваційну реалізацію таких функцій департаменту, як планування та аналіз економічного і соціального розвитку, сприяння розвитку промисловості та виробничої інфраструктури, розвиток підприємництва та організація цільових програм, забезпечення правової, організаційної підтримки суб'єктам підприємництва, а також встановлення та розвиток міжнародних та національних контактів для реалізації пріоритетних проєктів (довідка від 12.12.2023 р. № 22/01-7/940);

- Чернівецької торгово-промисловою палатою – при здійсненні аналізу можливостей впровадження екоінновацій в різні сфери економіки та ідентифікації стратегічних напрямків розвитку, що сприяє розширенню обсягів інвестицій та підвищенню конкурентоспроможності українських компаній на світовому ринку (довідка від 13.11.2023 р. № 161);

- Державного підприємства «Дослідне господарство Панфілівської дослідної станції національного наукового центру» інституту землеробства Національної академії аграрних наук України – при впровадженні інноваційних стратегій, спрямованих на оптимізацію господарських процесів та підвищення конкурентоспроможності з урахуванням екологічної складової (довідка від 09.03.2023 р. № 28/1);

- ТОВ «ЕКОЛАТ» - в частині використання інструментів корпоративної соціальної відповідальності, екологічних стандартів, а також співпрацю із стейкхолдерами. Результатом впровадження цих заходів стало покращення екологічної ефективності та підвищення конкурентоспроможності підприємства в умовах активної євроінтеграції (довідка від 06.11.2023 р. № 229).

7. Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. Основні положення дисертаційної роботи опубліковано у 54 наукових працях, із них: 1 монографія, 31 стаття у наукових фахових виданнях України та тих, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, в тому числі 3 статті у виданнях, індексованих у міжнародних наукометричних базах «Web of Science» і «Scopus», 22 публікації публікацій апробаційного характеру. Наукові публікації відповідають вимогам п. 8 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук (Постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197) та наказу МОН України № 1220 від 23.09.2019 р. «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук».

8. Апробація результатів дослідження. Основні теоретичні положення та практичні рекомендації дисертаційної роботи доповідались і були схвалені на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, семінарах, науково-практичних столах та форумах, зокрема: I міжнародна науково-практична конференція «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці» (Чернівці, 2009); III міжнародна науково-практична конференція «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці» (Чернівці, 2013); 4-th International Scientific Conference «Practice and research in private and public sector» (Vilnius, Lithuania, 2014); IV міжнародна науково-методична конференція «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці» (Чернівці, 2015); 5th International Scientific Conference «Practice and Research in Private and Public Sector» (Vilnius, Lithuania, 2015); Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми інформатики та комп'ютерної техніки» (Чернівці, 2016); XXIII Міжнародна науково-практична конференція «Транскордонне співробітництво: ключові ідеї та перспективи» (Чернівці, 2016); V міжнародна науково-методична конференція «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці» (Чернівці, 2017); 2nd International SCIENVIR Conference «Scientific Convergence and Interdisciplinarity in EU Environmental Research» (Iasi, Romania, 2018); Міжнародна науково-методична конференція «Сталий розвиток соціально-економічних систем в умовах глобалізаційних процесів» (Київ, 2020); VII міжнародна науково-методична конференція «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці» (Чернівці, 2021); International «Conference on Advanced Computer Information Technologies» (Deggendorf, Germany, 2021); Міжнародна науково-практична конференція «Економіка сьогодення: Актуальні питання і трансформаційні процеси» (Дніпро, 2021); III Міжнародна науково-практична конференція «Фінансові інструменти сталого розвитку економіки» (Чернівці, 2022); International scientific conference «Sustainable Business Development Perspectives» (Bratislava, Slovakia, 2022); International scientific conference «Potential for sustainable development in the context of regional and global challenges» (Suceava, Romania, 2022); International conference «Financial and monetary policies for fostering european integration» (Iasi, Romania, 2023); VIII Міжнародна науково-методична конференція «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці» (Чернівці, 2023); Міжнародна наукова інтернет-конференція «Світ наукових досліджень» (Przeworsk, Poland, 2023).

9. Оцінка мови і стилю дисертації. Дисертаційна робота написана державною мовою, текст викладено науковим стилем, робота відзначається логічною структурною побудовою. Стиль викладу наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечує достовірність і легкість сприйняття.

10. Загальний висновок. Дисертація Верстяка А.В. на тему: «Стратегічні пріоритети регулювання еколого-економічного зростання в умовах інноватизації економіки» відповідає паспорту спеціальності 08.00.03 – економіка та управління національним господарством, яка подана на здобуття ступеня доктора наук, за актуальністю, ступенем новизни, науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам п.

7, 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук (Постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197) та наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації».

Рекомендувати дисертаційну роботу Верстяка Андрія Васильовича на тему: «Стратегічні пріоритети регулювання еколого-економічного зростання в умовах інноватизації економіки», подану на здобуття ступеня доктора наук до захисту у докторській раді Д 26.889.01 за спеціальністю 08.00.03 – Економіка та управління національним господарством.

Рецензент

Микола ЄРМОШЕНКО

Рецензент

Олександр САВЕНКОВ

Рецензент

Ірина ШТУЛЕР

«19» січня 2024 р.